- 97 -

KADİR SÛRESİ

Mushaf'taki sıralamaya göre kitabımızın 97., Nüzûl sıralamasına göre 25., Mufassal sûreler kısmının on üçüncü grubunun üçüncü sûresi olan Kadir sûresi Mekke'de nâzil olmuştur. Âyetlerinin sayısı 5'dir.

"Rahmân ve Rahîm olan Allah'ın adıyla"

Hamd yalnız ve yalnız âlemlerin Rabbi olan Allah'a mahsustur. Salât ve selâm Allah'ın Resûlüne, O'nun pâk aile halkına ve ashabına olsun. Rabbimiz bizden kabul buyur. Çünkü sen her şeyi işitensin, her şeyi bilensin.

"Rahman ve Rahim olan Allah'ın adıyla"

1. "Doğrusu, Biz, Kur'an'ı Kadir gecesinde indirmişizdir. 2. Kadir gecesinin ne olduğunu sen bilir misin? 3. Kadir gecesi bin aydan hayırlıdır. 4. Melekler ve Cebrâil o gecede Rablerinin izniyle her türlü iş için inerler. 5. O gece, tan yerinin ağarmasına kadar bir esenliktir."

Mekkî veya Medenî oluşu konusunda ihtilâf bulunan Kadr sûresi diye bilinen, hem Kadr gecesi, takdir gecesi, kader gecesine hem de o gecede inzal buyurulan Kur'an'a dikkat çeken, hem o gece-nin hem de o gecede gökle yeri birleştiren, mele-i a'lâ ile yeryüzünü birleştiren Kur'an'ın şerefini anlatan bir sûreyle karşı karşıyayız. Rab-bimizin yeryüzüne hayatbahş eden kelâmını indirdiği, yeryüzüne rah-met kapılarını açtığı, beşeriyete en büyük nimetini bahşettiği, kulla-rının hayatına karışmak üzere Kitabını inzal buyurduğu geceden söz eden bir sûre. Kur'an-ı Kerim'in doksan yedinci sûresi. Beş âyet; otuz kelime ve yüz yirmi harften oluşur. Fasılası "râ" harfidir. İsmini ilk âye-tinde geçen "kadr" kelimesinden alan bu sûrenin Mekke'de mi, yoksa Medine'de mi indiği konusunda ihtilaf vardır.

Evet böyle mübârek bir gecede Rabbimiz, kendisine sonsuz hamdü senâlar olsun ki kullarından birini seçerek onun vasıtasıyla bi-ze böyle bir kitap ulaştırarak nimetlerin en büyüğüyle bizi şereflendir-miştir. Zira kitap nimeti vahiy nimeti nimetlerin en büyüğüdür. Rabbi-mizin öteki tüm nimetleri işte bu kitap nimetiyle tamamlanmaktadır. Öyle değil mi? Rabbimizin bize ulaşan tüm nimetleri bu gecede, bu kitap sayesinde ve bu kitabı bize ulaştıran kitabın bize ulaştırılmasında aracı olan Resûlüyle ulaşmıştır. Nimetlerin en büyüğü şüphesiz ki hidâyet ve iman nimetidir. İman ve hidâyet olmadan öteki nimetlerin hiç birisine ulaşmak mümkün değildir. Hidâyet nimeti de bize bu kitapla ulaşmaktadır.

Eğer hamd e lâyık olan Rabbimiz bu kitabını bize gönderme-seydi, biz kullarını muhatap kabul ederek kendi bilgisiyle bizi bilgilen-dirmeseydi, bize bizim muhtaç olduğumuz hidâyeti sunmasaydı bu cahil bu bilgisiz halimizle biz ne yapardık? Bizi yoktan var eden Rab-bimizi, ve bu Rabbin bizden nasıl bir hayat istediğini nereden bilebilir-dik? Bu dünyanın mânâsını, hayatın mânâsını, nereden geldiğimizi, bizi kimin var ettiğini, niçin dünyaya geldiğimizi ve nereye gittiğimizi, ölümün ne olduğunu, ölümden sonra nasıl bir hayatın bizi beklediğini nereden bilebilirdik? Rabbimizin öteki nimetlerine rıza nimetine, ga-zabından kurtulma nimetine, cennet nimetine ve cehenneminden kur-tuluş nimetine nasıl ulaşabilirdik?

Yeryüzündeki kullarından birisini seçerek ona kitap indirmesi, onu muhatap kabul ederek kendi bilgisinden ona bilgi aktarması ve kullarını ne yapacaklarını bilemez bir vaziyette bırakmaması Rabbimi-zin ne kadar mükemmel, ne kadar hamd e lâyık bir Allah olduğunu anlatıyor bize. Öyle yüce, öyle mükemmel, öyle hamde lâyık bir Rab-bimiz var ki bizim O, kuluna, kullarının kurtuluşu ve kullarının hayat-larını düzenlemek üzere bir kitap indirmiştir.

Öyleyse övülmesi gereken Odur, kendisine kulluk edilmesi ge-reken Odur, gönderdikleri övülmesi gereken, indirdikleri kabullenil-mesi ve hayatta uygulanılması gereken Odur. Ondan başkaları övül-meye lâyık değildir. Ondan başkaları kulluğa lâyık değildir. Ondan başkalarının hayat programı uygulanmaya lâyık değildir.

Öyle değil mi? Kitabı olmayan bir Rab olur mu? Peygamberi olmayan bir Rab olur mu? Kitabı ve Peygamberi vasıtasıyla kullarına kulluk programı ulaştırmayan bir Rab, bir İlâh olur mu? Bunu becere-meyen birisi Rab ve İlâh olabilir mi? Bunu beceremeyen birisi hamde lâyık olabilir mi? İnsanlar da dün ve bugün, kendi kendilerine, kendi içlerinden, kendilerinden tanrılar seçmeye, İlâhlar belirlemeye ve o İlâhlara bir kısım Peygamberler ve kitaplar izafe etmeye çalışmakta-dırlar. O tanrılar ve tanrıların kitaplarıyla hayatlarını düzenlemeye ça-lışmışlardır.

Evet bugün tüm toplumların kitapları ve o kitapların düzenle-yicisi Peygamberleri vardır. Kitapsız ve Peygamber siz bir toplum düşünmek mümkün değildir. Şu anda tüm küfür ve şirk dinlerinin amel ettikleri ayrı ayrı kitapları ve yolundan gittikleri, örnek kabul ettikleri ayrı ayrı peygamberleri vardır.

Sûre, insanlara Kur'an'ın değeri ve önemi hakkında bilgi ver-mektedir. Allahu Teâlâ, el-Hicr Sûresinde "Bunu biz indirdik"buyurur. Yani Hz. Peygamber (s.a.s)'in arzusu ile değil bizim dilememiz sonu-cu indirilen apaçık bir kitaptır 0. Kadr sözcüğü burada şu iki anlamda kullanılmış olabilir: Bunlardan biri, takdir anlamıdır. Allah bu gece tak-dirleri yani kaderleri uygulamak üzere meleklere emir verir. Bunu, Du-hân Sûresindeki şu âyet destekliyor: "O gece katımızdan her hikmetli emir sadır olur. " Diğer anlamı ise, azamet ve şereftir. Bu husus, sûrenin "Kadir gecesi bin aydan hayırlıdır" âyetinde ifade edilmektedir. Nasıl daha hayırlı olmasın ki, Allah'ın insanlığa son mesajı bu gecede indirilmeğe başlanmıştır. Gece, değerini bu olaydan almaktadır. Ve bu geceyi anmak, insanlığa rahmet olarak Kur'an'ın inmeğe başladığı bu geceyi ihya etmek müslümanlara tavsiye edilmiştir.

Kadir gecesinin hangi gün olduğu konusunda birçok görüş ileri sürülmüştür. Ancak ümmetin büyük âlimlerinin çoğunluğunun görüşü, Ramazan ayının yirmi yedinci gecesi olduğu şeklindedir. O gece öyle bir gecedir ki Kur'an âyetleri Hz. Muhammed (s.a.s) in kalbine inmeye başladığı gecedir.

İslâm, hiç bir zaman dış görünüşü benimseyen, şekle önem veren şekilci bir din değildir. Bin aydan daha hayırlı olan Kadir gece-sini bugünkü anlaşıldığı şekilde "Bir gecelik ibadetle bütün günah-lardan arınılacak" görüşü ancak muttakiler, inanmış samimi müslü-manlar için geçerlidir. Ancak böyle insanların

o gecedeki ibadetleri makbul olur, ve Kur'an'ın nâzil olduğu o ilk manaya erişilebilir. Kadir gecesini * hatırlayıp o geceyi imanla ve sevabını umarak geçirmek İs-lâm'ın sağlam ve bir bütün olan terbiye metodunun bir yanını oluştur-maktadır. Sûrenin anlamı şöyledir: "Biz o (Kur'an)'ı Kadir gecesinde indirdik. Kadir gecesinin ne olduğunu sen nereden bileceksin? Kadir gecesi bin aydan hayırlıdır. Melekler ve Ruh, o gece Rablerinin izniyle (o yıl takdir edilmiş olan) her iş için iner de iner. Esenliktir o, tâ tan yeri ağarıncaya kadar."

Bu sûrenin inişi hakkında değişik rivâyetler vardır. Bunlardan biri şöyledir: Bir kere Resûlullah (s.a.s) Ashab-ı Kirâma İsrail oğulla-rından birinin, silahını kuşanarak Allah yolunda bin sene cihad ettiğini bildirmişti. Ashabın buna hayret etmeleri üzerine Cenabı Hak bu Kadir sûresini indirmiştir

(Tecrîd-Sarîh Tercemesi, VI, 313).

Zir b. Hubeyş diyor ki, Übey b. Ka'b'a sordum: Kardeşin Abdullah b. Mes'ud: "Yıl boyunca ibadet eden Kadir gecesine isabet eder" diyor, dedim. Übey b. Ka'b dedi ki: "Allah İbn Mes'ud'a rahmet eylesin. O, insanların Kadir gecesine güvenmemelerini istemiştir. Yoksa Kadir gecesinin, Ramazanda, Ramazanın da son on günü içerisinde yirmi yedinci gecesinde olduğunu biliyordu" dedi. - Bunu neye dayanarak söylüyorsun, Ey Ebü'l-Münzir (Übey b. Ka'b'ın lakabı)" dedim. Übey; "- Ben bunu Resûlullah (s.a.s)'in bize haber vermiş olduğu alametle söylüyorum ki, o da, "o gün güneş şuasız olarak doğar" dedi.

(Müslim, Sıyam, 220).

İslâm kaynaklarında belirtildiğine göre Allah Teâlâ bir takım hikmetlere dayanarak Kadir gecesini ve onun dışında daha bazı şey-leri de gizli tutmuştur. Bunlar: Cuma günü içerisinde duanın kabul ola-cağı saat; beş vakit içerisinde Salât-ı vusta; ilâhî isimler içerisinde İs-m-i Azam; bütün taatler ve ibadetler içerisinde rızay-ı ilâhî; zaman içe-risinde kıyamet ve hayat içerisinde ölümdür. Bunların gizli tutulmasın-dan maksat mü'minlerin uyanık, dikkatli ve devamlı Allah'a ibadet ve taat içerisinde olmalar]. sağlamaktır. Mü'minler bu geceyi gaflet içeri-sinde geçirmemeli, ibadet ve taatle değerlendirmelidir. Ebû Hureyre (r.a)'ın rivâyet etmiş olduğu hadis-i şerifte Peygamber Efendimiz (a.s) şöyle buyurmuştur: "Kim Kadir gecesini, faziletine inanarak ve alacağı sevabı Allah'tan bekleyerek ibadet ve taatla geçirirse geçmiş günah-ları bağışlanır"

(Buhârî, Kadir, 1).

Kadir gecesinde neler yapılabilir: Kadir gecesini, namaz kıla-rak, Kur'an-ı Kerim okuyarak, tevbe, istiğfâr ederek ve dua yaparak değerlendirmeli. Üzerinde namaz borcu olanların nafile namazı kılma-dan önce hiç değilse beş vakit kaza namazı kılmaları daha faziletlidir. Kazası yoksa nafile kılar. Süfyan-ı Sevrî: "Kadir gecesi dua ve istiğfar etmek namazdan sevimlidir. Kur'an okuyup

sonra dua etmek daha güzeldir." (Tecrid-i Sarih Tercemesi, VI, 313) demiştir. Hz. Aişe vali-demiz demiştir ki; Resûlullah (a.s)'e: "- Ey Allah'ın Rasûlü! Kadir ge-cesine rastlarsam nasıl dua edeyim?" diye sordum. Resûlullah (a.s):
"- Allahümme inneke afüvvün tühıbbü'l-afve fa'fu annî: Allah'ım sen çok affedicisin, affı seversin, beni affet." diye dua et, buyurdu.
(Tecrîd-i Sarih Tercemesi, VI, 314).

Bu gecenin öyle bir anı vardır ki o anda yapılan ibadet ve du-alar mutlaka makbul olur. Bu önemli anı yakalamak için gecenin bütü-nünü tevbe ve istiğfar ile geçirmek gerekir. Bu da kişinin imanını taze-ler. Gecenin bütününü ibadetle geçiremeyenler en azından teravihten sonra bir miktar oturup dua etmelidirler.

Evet, özet olarak kitabımız Kur'an-ı Kerimin ne zaman indirildiğini ve bu zamanın özelliklerini belirterek bu kitabın faziletlerinden istifade edebilmenin gereğine ve biçimine de işaret etmektedir. "Biz onu Kadr gecesinde indirdik" diye söze başlar. Bu kitabın azamet ve yüceliğine işaret etmek üzere açık isim yerine bir zamir kullanılmıştır. Yine Kur'an'la alâkalı söz söyleme yetkisinde olan değerli selefimizin beyanıyla, burada "peyderpey indirdik" anlamına gelen "nezzelnâ" ifadesi yerine "indirdik" mânasına gelen "enzelnâ" ifadesinin kullanılması, Kur'an'ın tamamının bir defada ulûhiyet makamından dünya semasına indirilmiş olabileceğine dikkat çekilmiştir. Kur'an'ın inmeye başladığı mübarek geceye "leyletü'l Kadr denmiştir.

Kadr gecesinin ne olduğu sorusunu ihtiva eden ikinci âyete cevap veren müteakip âyetlerde onun tarihinin açıklanması yerine, üstünlüğü ve özellikleri üzerinde durulmuştur. Söz konusu âyetlerde Kadr gecesinin bin aydan daha hayırlı olup Allah'ın izniyle meleklerin ardı ardına indiği ve bundan dolayı fecrin doğuşuna kadar bütün geceyi mânevi bir huzur ortamının kapladığı belirtilir. Yine bu gecede, her gecede Allah'ın kitabıyla birlikte olan, kitabın âyetlerini anlayıp onlar rehberliğinde bir hayat yaşamaya çalışan, yâni bu kitabın kadr u kıymetini bilen mü'minlerin meleklerin kendilerine katılmalarına kadar varan bir yüceliğe ulaşacakları haberi verilir. Sûre ile alâkalı bu kısa ve öz tanıtımdan sonra inşallah âyetlerini tek tanımaya başlayabiliriz. Rabbim bizi kendisinin istediği gibi iman eden ve hayatını bu imanla düzenleyen kullarından eylesin.

Doğrusu, Biz, onu, o Kur'an'ı Kadir gecesinde indirmişizdir. Rabbimiz kasemle onu biz indirdik buyurarak, kitabın inzalini bizzat kendi zatına izafe ederek, indirenin şeref ve azametiyle, indirilenin şeref ve azametine dikkat çekiyor. Yine görüyorsunuz ki burada Kur'-an'ın ismini zikretmeden Rabbimiz "Hu" zamiriyle "Onu biz indirdik" buyurmaktadır. Bu da bir zamirle indirilen kitabın ne azim, ne büyük bir kitap olduğuna işarettir.

Bu kitabı indiren Allah'tır. Bu kitabı inzal buyuran, Azîz ve Hakim olan Allah'tır. Bu kitabın sahibi, izzet ve şeref sahibi, güç ve kuvvet sahibidir. Kitabı okurken böyle bir Allah'tan geldiğini asla unutmamalıyız.

Yine kesinlikle bileceğiz ki bu kitapla beraber olanlar yeryüzünde en büyük izzet ve şeref sahibi, hikmet sahibi ve hâkimiyet sahibidir. Bu kitapla beraber olanlar şereflidir, bu kitapla beraber olanlar güçlüdürler, bu kitapla beraber olanlar, bu kitabı anlayanlar ve bu kitabın istediği şekilde hareket edenler hikmet sahibidirler. Çünkü bu kitap hikmet sahibinden gelmiş mahza hikmet olan bir kitaptır. Bu kitaptan habersiz yaşayanlar, bu kitabın hikmetinden, izzet ve şerefinden istifade edemeyenler hikmetsiz, izzetsiz ve şerefsiz olarak sürünmek zorunda olan kimselerdir.

Yine bu kitapla beraber olanlar yeryüzünün en hayırlı insanlarıdır. Çünkü Rasûlullah'ın hadisiyle söylersek; "Kime hikmet verilmişse, kimin bu kitaptan nasibi varsa ona çok büyük hayırlar verilmiştir." Yine Rasûlullah'ın ifadesiyle, "Bu kitabı tanıyan ve bu kitabı hayatında hareket noktası yapan kimseye bâliğa bir hikmet verilmiştir." Bu kitapla beraber olanlar yeryüzünde ulaşacakları her yere ulaşmışlardır. Görüşleri keskin, anlayış ve kavrayışları engin, kararları İsabetlidir.

Öyleyse anlamak ve onunla hayatımızı düzenlemek üzere kitabı elimize aldığımızda kiminle diyalog halinde olduğumuzu, kimin kitabından bilgilenmeye çalıştığımızı unutmayacağız. Rasgele bir kitapla değil, Azîz ve Hakim olan Allah'tan gelme, Azîz ve Hakim olan bir kitapla karşı karşıya olduğumuzu bileceğiz ve eğer izzet ve şerefe ihtiyacımız varsa, eğer bilgin olmaya, hikmet sahibi olmaya ihtiyacımız varsa, bu kitabı hiçbir zaman elimizden düşürmemeye çalışacağız. Elimize aldığımız bu kitabın âyetlerini anlayıp hayata onlarla bakabildiğimiz zaman yeryüzünde izzet ve şerefe ulaşacağımızı, tüm düşmanlarımıza galip geleceğimizi, bundan ayrı kaldığımız, bu kitapla ilgimizi kestiğimiz zaman da ebediyen izzet ve şerefimizi kaybederek şerefsizlerin elinde oyuncak olacağımızı, onların kulu, kölesi olarak rezil bir hayatı yaşamak zorunda kalacağımızı da unutmamalıyız. Bu kitabı kendimizden, kendimizi de bu kitaptan ayırdığımız zaman ne yaparsak yapalım, kime gidersek gidelim izzetsiz, şerefsiz ve hikmetsiz olarak yeryüzünde sürünmek zorunda kalacağız. Ne A.B.D'de, ne Avrupa'da, ne de başka yerlerde izzet ve şeref bulamayacağız.

"Biz bu Kitabı Kadir gecesinde indirdik" buyuruyor Rabbimiz. Kadr kelimesinin birkaç mânâsı vardır. Kadr, şeref ve azamet mânâsınadır. O zaman Kadr gecesi de o gecede Allah kelâmı inzal buyu-rulduğu için şerefli ve azamet sahibi bir gece demektir. Bir de Kadr kelimesi, hüküm, takdir, kader

mânâsınadır. O zaman Kadr gecesi, hüküm gecesi, takdir gecesi, kader gecesi anlamlarına gelecektir.

Bu mânâda Kadr gecesi ya Kur'an kendisinde indirildiği için şerefi ve azameti büyük bir gece, ya da kendisinde Rabbimizin kâinatta olacak hadiseleri takdir buyurup, kadere bağlayıp, onaylayıp uygulamaya koyduğu takdir gecesidir. Duhân sûresinde de anlatıldığı gibi aslında takdir ezelde yapılmıştır da, bu gecede önceden takdir edilen şeylerin Levh-i Mahfuz'a yazılması için meleklere açıklanması söz konusudur.

Bir de Leyle-i Kadr, tazyik gecesi, darlık gecesi anlamına gelmektedir. O gece Melekler yeryüzüne o kadar çok inerler ki, yeryüzü onlara dar geldiği için bu geceye Kadr gecesi denmiştir.

Kur'an'ın indirildiği geceyi Bakara şöyle anlatır:

"Ramazan ayı öyle bir aydır ki onda insanlara yol gösteren, hakla bâtılı ayıran, hidâyet rehberi ve deliller halinde bulunan Kur'an o ayda indirildi."

(Bakara 185)

Ramazan, İslâm aylarından bir tanesidir. Evet, bu aylardan bir tanesidir, ama farklı bir aydır. Çünkü bu ayda Kur'an indirilmiştir. Yine bu ayın hangi gecesinde Kur'an'ın indirildiğine dair Duhân sûresinde geçtiğine göre, bu Kur'an mübârek bir gecede indirilmiştir. Bu mübârek gecenin isminin kadr gecesi olduğunu ve bu gecenin de Ramazanın içinde bir gece olduğunu biliyoruz. Ramazanın birinci gecesidir, Ramazanın son on gecesidir, Ramazanın 27. gecesidir gibi rivâyetler var. Selefin ekseriyetinin görüşü budur.

Bu ayda Kur'an inmeye başlamıştır. Ya bu ayda melekût semasından dünya semasına toptan indirilmiş ve sonra peyderpey inmeye başlamıştır veyahut da Kur'an bizzat bu ayda inmeye başlamıştır. Bundan önce tanımaya çalıştığımız Alak sûresinin ilk âyetleri bu ayda ve bu gecede Rasûlullah Efendimize inmeye başlamıştır. Artık bu ayın şerefinden dolayı mı bu ayda Kur'an inmeye başlamıştır, yoksa Kur'an indiğinden dolayı mı bu ay şeref kazanmıştır, bunun tartışmasına girmenin anlamsızlığını kabul ediyoruz. Bu ayda Kur'an inmeye başlamıştır, bunun ötesinde de elimizde başka bir delil yoktur.

Duhân sûresindeki âyet-i kerîmede de Rabbimiz Kitabını indirdiği geceyi anlatırken şöyle buyurur:

"Apaçık olan Kitaba andolsun ki, Biz onu, kutlu bir gecede indirdik. Doğrusu Biz, insanları uyarmaktayız."

(Duhân 13)

Mübîn olan, beyanı açık olan kitaba yemin olsun ki… Apaçık kitaba yemin olsun ki… İfadeleri açık ve parlak olan, inzali de, içindekiler de gün kadar apaçık olan kitaba yemin olsun ki... Birbirini açıklayan kelimelerden, âyetlerden meydana gelen kitaba yemin olsun ki… İçinde insan yazgısı bulunan, insanın hayat programı bulunan ve kıyâmete kadar insanlığın tüm problemlerini çözecek ve kıyâmete kadar bir harfine bile halel gelmeyecek olan, kalpte olan, kabulde olan, kapalılığı olmayan, insanları şaşkınlığa düşürecek bir bulanıklılığı olmayan kitaba yemin olsun ki, biz onu mübârek bir gecede indirdik.

Kur'an'ın indirildiği bu gecenin Berat gecesi mi, yoksa Kadr gecesi mi olduğu konusunda ihtilâflar vardır. Bu konudaki ihtilâfın ya da anlayış farklılığının sebebi işte bu âyet-i kerîmedir. Kimileri bu âyete dayanarak Kur'an-ı Kerîm'in indirildiği gecenin Berat gecesi olduğunu, kimileri de Bakara sûresindeki Kur'an'ın Ramazan ayında indirildiğini anlatan 185. âyeti ve de Kadr sûresinde onun Kadr gecesi indirildiğini anlatan âyetine dayanarak Ramazan ayında ve Kadir gecesinde indirildiğini iddia etmektedirler. Bir başka rivâyette de Kur'an-ı Kerîm Berat gecesi toptan ve bir çırpıda dünya semasına indirilmiş, dünya semasından da Rasûlullah efendimize Ramazan ayının Kadir gecesinde ilk defa indirilmeye başlanmıştır. Yani Kur'an'ın bir toptan indirilişi vardır, bir de parça parça Rasûlullah efendimize indirilişi vardır. İşte onun toptan indirilişi Berat gecesinde, peyderpey indirilişi de Kadir gecesinde olmuştur.

Bu kitap mübârek bir gecede indirilmiştir. Ya da böyle mübârek bir kitap kendisinde indirildiği için o gece mübârek bir gece oluyordu. Kitap indirildiği için o gece bereketleniyordu. Öyleyse siz de bereketlenmek istiyorsanız, siz de hayatınızın bereketlenmesini ve hayatınızın şeref kazanmasını istiyorsanız siz de o kitabı hayatınıza indirerek bereketlendirebilirsiniz. Siz de elinize alırsanız bu bereket kaynağını, siz de indirirseniz onu raflardan, siz de indirirseniz onu hayatınıza, siz de onunla şerefleneceksiniz, sizin hayatınız da onunla bereketlenecektir. Siz de indirgerseniz onu mutfağınıza, indirgerseniz meslek hayatınıza, kazanmanıza, harcamanıza, eğitiminize, hukukunuza, küsmenize, sevmenize o zaman sizin hayatınız da bereketlenecektir.

Unutmayalım ki bu kitabı hayatımıza indirdiğimiz gece bizim de Kadir gecemiz olacaktır. Kadr u kıymet bilme gecesi… Bu kitabın hayatımızdaki kadr-u kıymetini anladığımız ve onu elimize aldığımız gece bizim için Kadir gecesi olacaktır. Kur'an'ın hayatımızdaki kadr-u kıymetini bilme ve anlama gecesi. Değilse geceler hep aynıdır. O geceye tesadüf etmek fazla bir şey ifade etmeyecektir.

Öyle değil mi? Muhammed bin Abdullah'ı Muhammed Rasûlul-lah yapan aynı Kadir gecesi, Ebu Cehil'i de Ebu cehil olarak bırakıyordu. Yani o gece kimilerinin hayatı bereketlenirken kimileri hep aynı kalıyordu.

Bakın Rabbimiz burada enzele ifadesini kullanıyor. Enzele, inzal, tenzil, tenzili rütbe biliyorsunuz ki yüksekten indirmek anlamına geliyor. Rabbimiz biz onunla yol bulalım, yolumuzu ona sorarak bulalım diye onu mele-i a'lâdan dünyaya indiriyor. Öyleyse bizler de Rab-bimizin yaptığının tam tersini yapmaya kalkmayalım. O indirirken biz kaldırmadan yana olmayalım. O indirirken biz raflara kaldırmadan yana olmayalım. Kur'an'a hürmet, onu kimsenin el değemeyeceği yüksek yerlere kaldırmak değil, sürekli onu el altında bulundurup sürekli onu elden düşürmemeye ve onunla bilgilenmeye çalışmaktır. Biz de indirelim onu hayatımıza, biz de alalım onu elimize ve en çok bu kitapla beraber olalım ki onunla hayatımız bereketlensin, hayatımız şeref kazansın.

Bir de Kadir kelimesi takdir anlamına, kader anlamına gelir. Bakın bu husus Duhân sûresinde şöyle anlatılır:

"Katımızdan bir buyrukla, her hikmetli işe o gecede hükmedilir. Doğrusu Biz öteden beri elçiler göndermekteyiz. Eğer kesin olarak inanırsanız bilin ki, bu senin Rab-binden, göklerin, yerin ve ikisi arasında bulunanların Rabbinden bir rahmettir. O, işitendir, bilendir."

(Duhân 4)

Rabbimiz buyuruyor ki, her hikmetli iş bu gecede ayrışır, ayrıştırılır. Her önemli muhkem iş, her sağlam iş o gece ayrıştırılır ve takdir edilir. Her önemli iş icra edilmek üzere o gece karara bağlanır, yazılır ve takdir edilir. Kâinatın kaderiyle, insanların ve tüm varlıkların kaderleriyle ilgili olan tüm olayların bir yıllık takdiri, ya da değerlendirilmesi bu gecede yapılır. Gelecek seneye kadar kulların kaderleri, kulların rızıkları, ecelleri ve başlarına gelecekler, olup bitecekler ayrıntılı bir şekilde bu gecede belirlenir ve karara bağlanır.

Katımızdan bir emirle. Katımızdan bir emir, bir yürütme, bir yasama olarak, bir uygulama ve hikmet olarak cereyan edecektir bu işler. Tüm bu işler, bu kararlar, bu kaderler Allah katındandır. Her işin ötesinde Allah vardır. Her işin arkasında Rabbimizin işleyen eli vardır. Kararlaştıran Allah'tır, takdir eden Allah'tır, yürüten Allah'tır, yasaları belirleyen ve uygulatan Allah'tır. Bu işleri icra etmek üzere meleklerine emreden Allah'tır. Yeryüzündeki elçilerine vahiy göndererek emreden de Allah'tır. Yaratan O'dur, hayat veren O'dur ve öldüren de O'-dur. Her şeyi bilen ve karara bağlayan O olduğuna göre hayatla, ölümle alâkalı tüm işleri düzenleme hakkı da elbette O'na ait olacaktır. Yeryüzünde dalından düşen bir yaprak, gökyüzünden yere düşen bir damla, insanın ağaran saçının bir teli, yıldızlar, ay, güneş, bulutlar, rüzgarlar, dağ başında biten bir çiçek bile O'nun emriyle gerçekleşmektedir. O'nun bilgisinin dışında, O'nun

haberi olmadan hiçbir şey gerçekleşemez. Her şey O'nun emriyle ve takdiriyle meydana gelir, O'nun emriyle yaşar ve O'nun emriyle son bulur.

Ve biz elçiler göndeririz. Bu takdir ettiğimiz şeyleri gerçekleştirmek üzere görevlendirdiğimiz meleklerimizi göndeririz. Hani bu sûrede:

"Melekler ve Cebrâil o gecede Rablerinin izniyle her türlü iş için inerler."
(Kadr 4)

deniyordu ya, işte aldığı her bir kararı uygulamak üzere Rab-bimiz elçilerini gönderiyor.

Ya da şu elimizdeki kitabında bizim kulluğumuz adına aldığı kararlarını bize ulaştırmak ve insanlığı uyarmak üzere Rabbimiz bizim içimizden elçiler göndermektedir. Bizim için uyarıcılar, Resuller göndermektedir. Allah'ın bizim içimizden seçip bizi uyarmak ve bizim hayatımıza karışmak üzere gönderdiği elçilerinin tamamı, kendisinin yeryüzünde istediği hayatı en güzel biçimde yaşayan, kendisinin yeryüzünde bizden istediği kulluğu en güzel biçimde örnekleyen kullardır.

Yani bu Peygamberler sanki bizim için Rabbimizin gönderdiği form dilekçelerdir. İşte bu elçilerime bakın ve aynen onlar gibi bana kulluk yapın diye gönderdiği örnek insanlardır. Yeryüzünde Allah'ın istediği bir hayatı, yeryüzünde Allah'ın razı olduğu bir insan tipini bizim gözümüzün önünde canlandıran nümunelerdir bu elçiler. Ey Allah'ın kulları! Bana bakın! Beni izleyin! Kulluğu benden öğrenin!

İşte kulluk budur! İşte Allah bundan razıdır! İşte Rabbinizin rızası şöyle bir hayatın sonundadır! diyerek yeryüzünde kulluğun ve teslimiyetin zirvesini gerçekleştiren Allah'ın bu elçileri kıyâmete kadar insanlığın hiçbir itiraz haklarının kalmayacağı biçimde onlara hakkı göstermişlerdir. Öyleyse bu elçiler ve bu elçilerin kendilerine Allah tarafından gönderilen suhuflar ve kitaplar Rabbimizin yeryüzünde insanlığa açtığı en büyük rahmet kapılarıdır.

İşte bu Rabbinden en büyük bir rahmet ve berekettir. Kitabın indirilmesi mahza Rabbimizin rahmetinin eseridir. Peygamberlerin gönderilmesi mahza Rabbimizin rahmetidir. Rabbimiz kullarını karanlıklar içinde bocalar bir vaziyette bırakmak istemediği için kitabını göndermiştir. Hakkı-bâtılı, doğruyu-yanlışı anlayabilmeleri için kullarına bu kitabı göndermiş ve kendi bilgisiyle kullarını bilgilendirmiştir. Allah bu elçilerini seçip bize göndermeseydi ve onları kendi bilgisiyle bilgilendirip bize örnek yapmasaydı biz ne yapardık? Kim gibi olmaya çalışır, kimi örnek alırdık? Allah'ı nerden bilebilirdik? Allah'a kulluğu

nerden anlayabilirdik? Cenneti nasıl elde edebilirdik? Âhirette cehennemden ve dünyada cehenneme benzer bir hayatı yaşamaktan nasıl korunabilirdik? Yeryüzünde bu kadar mutlu bir hayatı nasıl gerçekleştirebilirdik? Herkes kendine göre bir hayat yaşar, herkes kendine göre örnekler bulur ve onlar gibi olmaya çalışırdı. Allah'ın seçip bize örnek olarak gönderdiği ve hayatlarını onayladığı örnekler olmayınca da herkes kendi hevâsına ve hevesine göre bir hayat yaşayacak, hırsızlar hırsızları, ayyaşlar ayyaşları, zinacılar zinacıları örnek alacaklar ve asla Allah'ın rahmetine ulaşma imkânı da bulamayacaklardı.

Ama Rabbimiz öyle merhametli ki, bize bizim içimizden, bizim gibi insanlar seçerek örnek yapmış. Öyleyse bu sonsuz rahmet karşısında bize düşen, Rabbimizin açtığı bu rahmet kapılarından istifade etmek ve Allah'ın elçilerini tanıyarak aynen onlar gibi bir hayat yaşamaya çalışmaktır.

Kadir gecesini böylece ortaya koyduktan sonra Rabbimiz onun değerinin, şerefinin yüceliğini anlatmak üzere buyurur ki:

Kadir gecesinin ne olduğunu sen bilir misin? Kadir gecesi bin aydan daha hayırlıdır. Evet, içinde böyle mübârek bir gece bulunmayan bin aydan daha hayırlıdır o gece. Tabii böyle bir gecede yapılacak hayırlı bir iş, işlenecek sâlih bir amel, içinde böyle bir gecenin bulunmadığı bin aylık ibadetten daha hayırlıdır.

Elbette kişinin Allah'ın hayat programı olarak kendisine gönderdiği bu kitabın kadr u kıymetini anladığı, bu kitapla beraber olduğu, kitabı eline alıp hayatına indirdiği, tüm hayatına kitabın âyetlerini indirgemeye başladığı gece, kitapsız geçen, kitaptan habersiz geçen bin aydan daha hayırlı ve bereketli olacaktır. İnsanın anlamaya çalıştığı, kavramaya çalıştığı ve inancını, düşüncesini, amelini kendisine dayandırmak üzere tanımaya çalıştığı her âyet ona yeniden iniyor, yeniden ona vahiy geliyor demektir. Her âyetin indiği, her âyetin kişi tarafından anlaşılıp idrak edildiği zaman o âyet tarafından bereketlendirilip kıymetlendirilmektedir.

Unutmayalım ki bir tek âyeti anlayıp, idrak edip hayatı onunla düzenleme kavgasına girdiğimiz zaman bile bilelim ki bizim için o âyetten habersiz geçirdiğimiz bin aydan daha hayırlı ve bereketlidir. Yani her gece bize vahiy gelmelidir. Öyleyse soralım kendimize, her gece bize vahiy geliyor mu, gelmiyor mu? Her gece vahiyle beraber miyiz, değil miyiz? Veya ömrümüzde ne kadar Kâdir gecemiz var? Eğer gece Kur'an'la beraber değilsek, Kur'an'ın kadr-u kıymetini bilememişsek ömrümüzde bizim hiç Kadir gecemiz yok demektir.

Biliyoruz ki Allah'ın Resûlü Allah'tan kendisine gönderilen vahyi gece kendisi okuyor, o vahye kendisi tabi oluyor ve kendi kendine vahyi tekrar ediyordu. Yani Allah'ın Resûlü her gece vahyi kendisine indirgiyordu. Şimdi ona indirilenin, ona emredilenin aynısıyla sorumlu olan bizlere soruyorum. Acaba her gece bize de vahiy geliyor mu? Her gündüz bize de vahiy geliyor mu? Acaba biz de tıpkı Allah'ın Resûlü gibi gece ve gündüz vahiyle beraber miyiz? Her gecemizi Kadir gecesi yapabiliyor muyuz? Vahyin gözetiminde ve Kur'an'ın kontrolünde bir hayat yaşayabiliyor muyuz?

Yani şu anda bize vahiy geliyor mu ve gelen vahye tabi olabiliyor muyuz? Sizler şu anda, gecenizde gündüzünüzde kimin vahyine tabisiniz? Kimden vahiy alıyor ve hayatınızı onunla düzenlemeye çalışıyorsunuz? Bizler kimin vahyine teslim oluyoruz? Yoksa gecemiz, gündüzümüz hep başkalarının vahyine mi teslim olmuş? Yoksa şeytan vahiyleriyle mi besleniyoruz? Yoksa biz başkalarının vahiylerinin kontrolünde bir hayat yaşıyoruz da müslümamız diye bir de kendi kendimizi mi aldatıyoruz? Yoksa Allah'tan başka şeytan vahiyleriyle meşgul olup da hayatımızı onlarla mı düzenlemeye kalkıyoruz? A.B.D' den, Avrupa'dan, Yahudi dünyadan, Hıristiyan âlemden, Zerdüştlerden gelen vahiylere mi tabi oluyoruz? Bu vahiyleri dinliyor da hayatımızı onlar kaynaklı mı düzenlemeye çalışıyoruz? Bunu çok iyi düşünmek ve anlamak zorundayız.

Başka çaremiz yok, her gün bize vahiy gelmelidir. Her gece, her gündüz biz Allah'ın vahyiyle beraber olmalıyız. Her gece ve gündüz bize Bakara, Âl-i İmrân, Nisâ, En'âm inmelidir. Her gece ve gündüz bu Allah vahyiyle beraber olmak zorundayız. Beraber olmak zorundayız ki, bizler bu vahye uyabilelim. Bize her gece ve her gündüz vahiy gelmeli ki hayatımızı onunla düzenleyebilelim. Gecemizi-gün-düzümüzü, işimizi-aşımızı, hayatımızı onunla düzenleyebilelim. Değilse Allah vahyiyle ilgimizi kesersek Allah korusun o zaman şeytan vahiyleri gündeme gelir ki biz onlarla hayatımızı düzenlemek zorunda kalırız. Eğer hayatımızı düzenlemek üzere Allah'tan gelen vahiyler hayatımıza hakim olmazsa, eğer bu vahiyler bize inmeye devam et-mezse, eğer gece gündüz kitapla beraber olamazsak o zaman onlar bizim hayatımıza egemen olamaz, kitabın âyetleri hayatımızda bize yol gösteren imamımız olamaz ve biz onların egemenliği altında bir hayat yaşayamayız. Başka vahiyler bizim hayatımıza hakim olur ve biz başkalarının kulu, kölesi olmaktan kendimizi hiçbir zaman kurtaramayız.

Allah kitap göndermiş. Peki niye göndermiş kitabı? Kitapla amel edilsin, Kitap yürürlüğe konulsun, Kitapla insanlık hayat programlarını belirlesinler ve kitapla yol bulsunlar diye. Bu kitap hak olarak indi, bâtıl olsun diye, oyun eğlence olsun diye gelmedi. Yeryüzünde zulüm ve haksızlıklar hakim olsun, yeryüzünde bozgunculuk olsun diye gelmedi. Bu kitapla yeryüzüne hakim

olanlar yeryüzünde adâleti, özgürlüğü, hürriyeti hakim kılsınlar ve insanlar rahat bir şekilde Allah'a kulluk yapsınlar ve de aralarındaki problemlerini bu kitaba göre çözümlesinler diye Allah bu kitabı göndermiştir.

Öyleyse insanca, müslümanca bir hayat yaşamak, hayatımızı bereketlendirmek, gecelerimizi Kadir gecesine çevirmek istiyorsak, her birimiz nereden yönelirsek yönelelim bu kitaba yönelmek zorundayız. Bir ip var ki gökyüzünden arza uzatılmış, çukurun içinde olan herkes ona uzanmak zorunda. Herkes ona ulaşabilir, çöllerde olanlar ona ulaşabilir, kutuplarda olanlar ona ulaşabilir, dağlarda olanlar ulaşabilir, buzullarda olanlar ulaşabilir.

Yeryüzünün neresinde olursak olalım bu ip her zaman gözümüzün önündedir. Yeter ki biz samimiyetle kurtulmak için bu kitaba kulak verelim. Samimiyetle bu kitabı elimize alalım. Hayatımızı onunla düzenlemek üzere bu kitaba müracaat edelim. Bu kitabı menfaatlerimize satmayalım, bu kitaba sadece kendi dünyamız için müracaat et-meyelim, azgınlaşmayalım, samimi olalım bu konuda. Kesinlikle böyle olursak Rabbimiz bu kitapla bizi hidâyete erdirecek, bize yol gösterecek, bizim bu kitapla beraber geçen her gecemizi Kadir yapacak ve bizim bütün problemlerimizi halledecektir.

Melekler ve Ruh o gecede Rablerinin izniyle her türlü iş için inerler. O gece, tan yerinin ağarmasına kadar bir esenliktir.

Kadir gecesinde meleklerin yeryüzüne inmesinden söz ediyor Rabbimiz. Meleklerle birlikte Ruh da iner. Buradaki Ruhla alâkalı şunlar söylenmiş. Bu Ruh Cebrâil'dir. Meleklerle birlikte o gece Cebrâil (a.s) da inmektedir. Veya buradaki Ruh, ravh kelimesinin türevidir ve rahmet-i İlâhiyedir. Yani o gece Rabbimizin Rahmeti ve bereketi meleklerle birlikte yeryüzüne inmektedir. Meleklerin büyüklerinin kastedildiği söylendiği gibi, meleklerin bir bölümü olduğu da söylenmiştir.

Evet melekler ve ruh Allah'ın izniyle, Allah'tan aldıkları müsaadeyle yeryüzüne inerler de inerler o gece. Peki bu melekler ve ruh ne için iner?

Selâm, selâmet olan her bir iş için. Her bir hayırlı iş için. Melekler, bereket için inerler. Selâm için, selâmet için, esenlik ve huzur için inerler. Hadislerden de anladığımız gibi Kur'an okuyan mü'mini dinlemek, Kur'an'daki Allah'ın emirlerini zikreden, Allah'ın kendilerinden istediği hayatı zikredip, hatırlayıp onu yaşama kavgası veren zikir ehlinin zikirlerine katılmak için inerler.

Biz biliyoruz ki melekler mü'minlerin hizmetindedirler. Hani Bakara'da Rabbimiz meleklere Adem'e secde emrini verdiğini anlatıyordu. Secdenin bir

mânâsı da yöneliştir. Allah meleklerine Adem'e yönelmelerini emrediyordu. Bunun anlamı, ey benim meleklerim, şu andan itibaren hareketleriniz, yaşayışlarınız Adem'e doğru olacaktır demektir bunun mânâsı. O ana kadar meleklerin bir görev alanları vardı o da sadece Allah'ı tesbih ve takdis.

Ama sanki insanın yaratılmasından sonra Rabbimiz meleklere ikinci bir görev mahalli daha belirliyor ki, o da Adem'e, insana doğru oluş, insanın hizmetine giriştir tabiri caizse. Bakıyoruz Cebrâil'in işi Adem'e doğru, yani vahiy getirmek, Azrail'in işi bu, Azrail'in işi de insana yönelik, bizim canlarımızı almaya yönelik. Mîkâil'in işi bu. O da bizim karımızı, boramızı, rüzgarımızı ayarlamaya görevli. İsrâfil bizim surumuzu üfürmekle vazifeli, sağımızdaki solumuzdaki melekler bizim hesabımızı tutmakla görevli, Hafaza melekleri bizi korumakla görevli. Sanki Kur'an'da bize tanıtılan bütün meleklerin görevi Adem'e, insana doğru yöneliktir. İşte âyetin mânâsını da böyle anlamaya çalışıyoruz. Yani insan için hayırlı her bir iş için melekler o gece yeryüzüne inerler.

Meleklerin inişlerini, inişlerindeki hikmetleri anlatırken Kur'an-ı Kerîm'in başka yerlerinde Rabbimizin şunları buyurduğunu biliyoruz.

Evet Rabbimiz buyuruyor ki, her hikmetli iş bu gecede ayrışır, ayrıştırılır. Her önemli muhkem iş, her sağlam iş o gece ayrıştırılır ve takdir edilir. Her önemli iş icra edilmek üzere o gece karara bağlanır, yazılır ve takdir edilir. Kâinatın kaderiyle ilgili olan, insanların ve tüm varlıkların kaderleriyle ilgili olan, tüm olayların bir yıllık takdiri, ya da değerlendirilmesi bu gecede yapılır. Gelecek seneye kadar kulların kaderleri, kulların rızıkları, ecelleri ve başlarına gelecekler, olup bitecekler ayrıntılı bir şekilde bu gecede belirlenir ve karara bağlanır. İşte karara bağlanan bu konuları uygulatmak üzere Rabbimiz meleklerini göndermektedir.

Yine meselâ Fussilet sûresinde Rabbimiz meleklerin inişlerinin sebeplerinden birisini şöyle anlatır:

"Rabbimiz Allah'tır" deyip sonra da doğrulukta devam edenlere gelince, onların üzerine melekler iner ve derler ki: "Korkmayın, üzülmeyin, size vaadedilen cennetle sevinin! Biz dünya hayatında da, âhirette de sizin dostlarınızız. cennette sizin için canınızın çektiği ve istediğiniz her şey vardır."
(Fussilet 30)

Bakın melekler ne için iniyorlarmış. Melekler o mü'minlere derler ki: "Ey mü'minler! Korkmayın! Üzülmeyin! Size vaadedilen cennetle sevinin! Rabbinizin mükafatlarıyla sevinip coşun! Bizler dünya hayatında da, âhirette de sizin dostlarınızız. Yani biz melekler siz mü'-minlerin velîyy'ül emirleriniziz.

İşlerinizi üstlenen, sizlere yardım eden, sizler adına iş yapan, sizleri koruyan, muhafaza eden varlıklarız.

Peki acaba ne zaman iner bu melekler? Ya da ne zaman bu müjdeyle gelecek melekler? Kimileri ölüm anında bu melekler mü'-minlerin yanına inecek ve bu müjdeyi verecektir, demişler. Ölüm anın-da mü'minlerin yanı başlarına gelecekler ve diyecekler ki, biz sizin dünyadayken dostlarınızdık. Sizi koruyor ve Allah'ın izniyle sizi hakta tutmaya, doğrultmaya çalışıyorduk. Sakın korkup üzülmeyin, aynı şekilde bundan sonra da sizinle beraber olacağız. Kabirde de, âhirette de sizinle beraber olacağız. Sizi kolayca sırattan geçirip cennete ulaştıracağız ve orada canlarınızın çektiği her şey vardır diye müjdelerler.

Kimileri mezardayken mü'minlerin yanına gelecekler, onları orada yalnız bırakmayacaklar ve bir dediklerini iki etmeyecekler. Ra-sûlullah'ın bir hadislerinden anlıyoruz ki, kabirde iki melek mü'minin yanına gelir, onu hoş bir edayla karşılarlar ve derler ki: "Sakın üzülme, Allah'ın sana vaadettiği cennetle sevin." Böylece Allah, o mü'mi-nin korkusunu emniyete, üzüntüsünü de sevince çevirir, onun gözünü, gönlünü aydın eder buyurulmaktadır.

Kimileri mü'minlerin yeniden dirilmeleri anında bu melekler gelip bu müjdeyi verecek demişlerdir. Yani onlara gidecekleri yer konusunda hiç korkmamalarını söylerler. Tüm kötülüklerin sona erdiğini, tüm sıkıntıların, tüm meşakkatlerin bittiğini ve bundan sonra sonsuz hayırların başladığını haber verirler. "Arkada bıraktıklarınız konusunda da üzülmeyin, biz onları koruyacak halefler bıraktık" derler.

Kimileri de hem ölüm anında, hem mezardayken, hem de dirilme anında melekler gelecek demişlerdir. Ama âyetin ifadesinin mutlak oluşuna bakılırsa dünyada her an meleklerin mü'minlere geldiğini anlıyoruz. Sürekli gelirler ve derler ki: "Korkmayın ey müslümanlar! Mahzun da olmayın! Ne geçmişiniz konusunda ne de geleceğiniz hususunda endişe etmeyin! Sizler Allah yolunda olduktan sonra, hayatınızı Allah için yaşadıktan sonra, Sırat-ı Müstakimde olduktan sonra geçmişiniz konusunda da, geleceğiniz konusunda da kabir konusunda da hiçbir endişeniz olmasın! Vaadolunduğunuz cennetle sevinip coşun!"

Yine bakın Mü'min sûresinde de meleklerin bizimle ilişkilerini Rabbimiz şöyle anlatır:

"Arşı taşıyan (Melek)ler ve çevresinde ve bulunan melekler Rablerini hamd ile tesbih ederler ve ona inanırlar. Ve mü'minler için de şöyle istiğfar ederler: "Ey Rabbimiz senin rahmetin ve ilmin her şeyi kuşatmıştır. O tevbe edip senin yoluna uyanları bağışla, onları cehennem azabından koru."

(Mü’min 7)

Mü'min sûresinin bu bölümünde Rabbimiz arştan ve arşı taşıyan meleklerden söz ediyor. Arşı da, arşın taşıyıcısı olan melekleri de bu meleklerin arşı nasıl yüklendiklerini de arşın çevresindekileri de bilmiyoruz, bilmemiz de mümkün değil. İşte bu meleklerin iki görevinden söz ediyor Rabbimiz.

Birincisi:

“Rablerini hamd ile tesbih ediyorlar ve ona iman ediyorlar.”

Bu melekler Rablerini tesbih ediyorlar. Yani bu melekler Allah’ın müslümanlardan istediği bir görevi yerine getiriyorlar. Süb-hanallah diyorlar. “Ya Rabbi seni tesbih ederiz” diyorlar. “Ya Rabbi sen seni nasıl tanıttıysan seni öylece kabul ediyoruz, sen seni hangi sıfatlarla muttasıf olarak bildirmişsen, hangi sıfatlardan münezzeh olarak anlatmışsan sana öylece iman ediyoruz” diyorlar. “Ya Rabbi seni senin sıfatlarınla tanıyor, sana lâyık olmayan, sana yakışmayan noksan sıfatlardan tenzih ederiz” diyorlar. “Seni, sıfatların konusunda tam ve mükemmel kabul ediyoruz,” diyorlar. “Sana ait olan sıfatları asla başkalarına vermeyiz, senin sıfatlarını parçalamayız, Senin sıfatlarından bazılarını senden başkalarına dağıtarak sana şirk koşmayız. Ya Rabbi üstünlük sendedir, güç kuvvet sendedir, ceberut, azamet sendedir, kulluk, itaat, ibadet sanadır” diyorlar. Senden başkalarını dinlemeyiz. Senden başkalarına ibadet ve itaat etmeyiz, diyorlar.

Bu meleklerin ikinci görevleri de:

“Mü’minlere şöyle istiğfar etmektedirler.

“Ey Rabbimiz! Senin rahmetin ve ilmin her şeyi kuşatmıştır.”

“(Ey Rabbimiz!) (Kullarından) Tevbe edenlere ve senin yoluna tabi olanlara mağfiret buyur ve onları cehennem azabından koru!”

Görüyor musunuz bu meleklerin ikinci görevi de buymuş. Müminler için istiğfarda bulunmak. Bu melekler Allah’ın affının Allah’ın mağfiretinin yeryüzündeki mü'minlere ulaşması için Allah’a dua ediyorlar. Bu ne büyük bir şeref değil mi? Arşın taşıyıcısı olan melekler ve arşın etrafındaki bu azîm kullar yeryüzünde Allah’tan başka hiç kimsenin önünde eğilmeyen, sadece Allah önünde eğilen, yeryüzünde Allah’tan başkalarına asla kulluk yapmayan, Allah’tan başkalarının kıblelelerine yönelmeyen müslümanlar için dua ediyorlar, müslü-manlar için istiğfarda bulunuyorlar. Ve iman konusunda, kulluk

konusunda mü'minlerle birleşerek, mü'minlerle bütünleşerek onlara güç ve kuvvet kazandırmakta, destek oluşturmaktadırlar.

Şimdi yeryüzünün en küçük bir köyünde etrafını saran sayısız kâfirlerin arasında kalmış, kendisine arkadaşlık edecek, inancını paylaşacak hiç kimsesi bulunmayan ve çevresindeki kâfirlerin çokluğu, güç ve kuvvetlerinin büyüklüğü karşısında ne yapacağını bilemeyen yapayalnız bir mü'min düşünün. Tüm dünya kendisine karşı yabancı. Şimdi bu müslüman Rabbine açılan evinin içinde bu kitabı eline alıyor ve bu kitabın âyetlerini okurken Mü'min sûresindeki bu âyetlere geliyor. Bu âyetle anlıyor ki kendi imanına benzer bir imanla arşın taşıyıcısı olan o azîm melekler de iman ediyorlar, kendi tesbihine benzer bir tesbihle o melekler de Allah'ı tesbih ediyorlar.

O bunu âdeta gözleriyle görüyor, onların tesbihlerini kulaklarıyla duyuyor ve öyle bir ruh hali kazanıyor ki, âdeta o küçücük evin içinde, o küçücük köyün içinde o kadar yükseliyor o kadar büyüyor ki, karşısında evler küçülüyor, köyler küçülüyor, dağlar, çöller, ülkeler, devletler, dünya küçülüyor, semavat dürülüyor gözünün önünde, etrafını saran kâfirler onun karşısında âdeta sinek kadar küçülüveriyor. Her şey küçülüyor gözünde ve o mü'min kendi büyüklüğünü anlıyor. Bir mü'min olarak kendisini arşın taşıyıcılarının safında hissediyor.

Bunu önce bu mü'min kendi iç dünyasında hissediyor, sonra ailesine duruyor, sonra toplumuna duyuruyor, sonra tüm dünyaya bunu ilân ediyor. Diyor ki: "Ey insanlar! Gelin, izzet ve şeref Allah'tadır! İzzet ve şeref Allah'a imandadır! İzzet ve şeref Allah'ın kitabından haberdar olmadadır! İzzet ve şeref peygamberde ve ona iman eden mü'minlerdedir! Gelin siz de iman edin ve benim ulaştığım yüceliklere ulaşın! Gelin siz de iman edin, benim ulaştığım şerefe ulaşın!"

Meleklerin duaları devam ediyor:

"Ve o kullarını kötülüklerden koru. O gün sen kimi kötülüklerden korumuşsan gerçekten ona rahmet etmişsindir. İşte büyük kurtuluş ve mutluluk budur."

Bakın diyor ki melekler, "Ya Rabbi mü'minleri her türlü kötülüklerden sen koru. Sen kimi kötülüklerden korumuşsan o gün muhakkak ki onu rahmetine mazhar etmiş olursun. İşte bu da en büyük kurtuluştur."

Evet onları tüm kötülüklerden koru ya Rabbi. Şu anda yaşadığınız dünyada, yaşadığınız hayatta, yaşadığınız çevrede çaresizlik mi izhâr ediyorsunuz? Sıkıntı içinde olduğunuzu mu iddia ediyorsunuz? İçinde bulunduğunuz bu sıkıntılardan bu dertlerden nasıl kurtulacağınızı, çevrenizi

saran ve sizi boğacak noktaya gelen bu ahlâksızlardan ve ahlâksızlıklardan nasıl kurtulacağınızı, nasıl korunacağınızı mı soruyorsunuz? Bu günah çemberinden, bu isyan ateşinden, bu küfür pisliklerinden nasıl korunacağız mı diyorsunuz? Bu dünyanın aldatıcı zevklerinden, bu nefsin öldürücü arzu ve isteklerinden, bu şeytanların tuzaklarından, bu zalimlerin, bu kâfirlerin desiselerinden nasıl korunacağız, nasıl kurtulacağız? Bu barikatlardan, bu ağlardan nasıl kurtulup da Rabbimize kulluk yapacağız mı diyorsunuz? Fert olarak, toplum olarak tüm bu belâlardan nasıl korunacağız mı diyorsunuz?

İşte bunun çaresini bakın Rabbimiz söylüyor. Eğer bizler içimizle dışımızla yönelebilirsek, tüm bu pisliklerden iraz edip samimiyetle Rabbimize yönelebilirsek bilelim ki arşın meleklerinin desteği bize ulaşacak ve Allah bizi tüm bu kötülüklerden, tüm bu pisliklerden koruyacaktır. Bakın Allah'ın melekleri bizim adımıza bizim kötülüklerden korunmamız konusunda Rabbimize dua ediyor.

Melekler kendileri gibi Allah'a kulluk yapan insanlara dua etmek, onlar hakkında istiğfarda bulunmak, onlara selâm vermek, onların ibadet, zikir meclislerine katılmak için inerler de inerler o gece.

Bu selâm işi, ta fecrin tuluuna kadar devam eder. Meleklerin mü'minleri selâmlamalarından ötürü o gece sabahına kadar selâmdır, selâmettir, esenliktir.

Veya:

O gece her bir iş konusunda selâm, selâmetlik ve esenlik vardır.

Tabi selâm, barış anlamına gelen silm, İslâm, teslim ve cennet anlamlarına gelmektedir. Cennetin bir adı da biliyoruz ki Dâru's Selâm'dır. Öyleyse melekler mü'minlere bunları tavsiye ediyorlar, mü'-minler için esenlik diliyorlar, teslimiyet diliyorlar, cennet diliyorlar.